

FIȘA DISCIPLINEI

Teoria generală a restaurării

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Artă Sacră
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Teoria generală a restaurării				Codul disciplinei	OLR3025
2.2. Titularul activităților de curs					Lect.univ.dr. Nemeș Olivia Florena		
2.3. Titularul activităților de seminar					Asist. univ. dr. Victoria Grădinar		
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					Ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					6
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					12
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					1
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				33	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu tablă, videoproiector, laptop
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu videoproiector, laptop

6. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	- Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare, informare, cercetare teologică și artistică plastică: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicarea practică, proces al realizării operei de artă plastică eclesială și conservării - restaurării acesteia - Identificarea, analiza, explicarea, implementarea și reprezentarea iconografică a subiectelor teologice și a elementelor de limbaj plastic (grafic și cromatic) folosite în elaborarea artefactelor și a imaginii vizuale - Soluționarea problemelor de ambientare a spațiilor plastice (abordarea compozițională, identificarea modalității de redare a subiectelor picturale în spațiile eclesiale sau civile); identificarea, analiza și descrierea factorilor ce acționează în timp asupra stării de conservare a obiectelor de artă din patrimoniul eclesial - Propunerea și soluționarea tuturor problemelor tehnice și tehnologice de transpunere a subiectului teoretic în spațiu plastic (asimilarea tehnicilor artistice tradiționale) - Investigarea asistată de laboratoare specializate a stării de conservare și diagnoza problemelor ce conduc la degradarea obiectelor de artă; stabilirea unor tratamente adecvate, soluționarea tuturor problemelor tehnice, metodologice și tehnologice de conservare - restaurare (implementarea și asimilarea tehnicilor specifice) în vederea salvării, conservării și restaurării acestora - Consiliere profesională și de integrare socială
Competențe transversale	- Aplicarea adecvată a principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale definitorii pentru munca în sfera producerii operei de artă - Aplicarea eficientă a tehnicilor de relaționare în grup, asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților artistice, în echipă - Identificarea și aplicarea eficientă a metodelor și tehnicilor adecvate de învățare continuă în domeniul artistic și al protejării patrimoniului, conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea conceptelor fundamentale și a principiilor restaurării științifice.
7.2 Obiectivele specifice	Dobândirea abilităților de argumentare a lucrărilor realizate și de raportare la principiile restaurării în studiile de caz analizate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere în curs	Prelegere, expunere de material didactic.	2 ore
Glosarul termenilor de specialitate	Prelegere, expunere de material didactic.	2 ore
Conceptul de conservare și conceptul de restaurare	Prelegere, expunere de material didactic.	2 ore
Principiile restaurării	Prelegere, expunere de material didactic.	2 ore
Conceptul de patrimoniu. Clasificarea bunurilor culturale	Prelegere, expunere de material didactic.	2 ore
Conceptul de monument. Categoriile monumentelor	Prelegere, expunere de material didactic.	2 ore
Timpul în relație cu opera de artă	Prelegere, expunere de material didactic.	2 ore
Instanța istorică și instanța estetică în relație cu restaurarea	Prelegere, expunere de material didactic.	2 ore

Raportul între unitatea potențială a operei de artă și lacune	Prelegere, expunere de material didactic.	2 ore
Tratamentul lacunelor	Prelegere, expunere de material didactic.	4 ore
Spațiul operei de artă. Materia operei de artă. Riscul de fals în restaurare	Prelegere, expunere de material didactic.	2 ore
Repere istorice ale evoluției domeniului restaurării în Europa	Prelegere, expunere de material didactic.	2 ore
Etape istorice ale instituționalizării restaurării în România	Prelegere, expunere de material didactic.	1 oră
Carte și convenții internaționale de conservare și restaurare	Prelegere, expunere de material didactic.	1 oră
Bibliografie BRANDI, Cesare, Teoria restaurării, Ed. Meridiane, București, 1996. CHOAY, Françoise, Alegoria patrimoniului, București, Ed. Simetria, 1998. CURINSCHI, Gheorghe, Restaurarea monumentelor, București, Ed. Tehnică, 1968. MOLDOVEANU, Aurel, Conservarea preventivă a bunurilor culturale, Ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2010. RIEGL, Alois, Cultul modern al monumentelor, București, INPRESS, 1999. ***Caietele restaurării, Ed. ACS, București, 2013- 2017.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Introducere în domeniul conservării și restaurării operelor de artă	Dialog, analiza cursului.	1 oră
Glosarul termenilor de specialitate	Dialog, analiza cursului.	1 oră
Conceptul de conservare și conceptul de restaurare	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar.	1 oră
Principiile restaurării	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar.	1 oră
Conceptul de patrimoniu. Clasificarea bunurilor culturale	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar.	1 oră
Conceptul de monument. Categoriile monumentelor	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar.	1 oră
Timpul în relație cu opera de artă	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar.	1 oră
Instanța istorică și instanța estetică în relație cu restaurarea	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar.	1 oră
Raportul între unitatea potențială a operei de artă și lacune	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	1 oră
Tratamentul lacunelor	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	1 oră
Spațiul operei de artă. Materia operei de artă. Riscul de fals în restaurare	Dialog, analiza cursului, lucrări aplicative.	1 oră
Repere istorice ale evoluției domeniului restaurării în Europa	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar.	1 oră
Etape istorice ale instituționalizării restaurării în România	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar.	1 oră
Carte și convenții internaționale de conservare și restaurare	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar.	1 oră
Bibliografie BRANDI, Cesare, Teoria restaurării, Ed. Meridiane, București, 1996. CHOAY, Françoise, Alegoria patrimoniului, București, Ed. Simetria, 1998. CURINSCHI, Gheorghe, Restaurarea monumentelor, București, Ed. Tehnică, 1968. MOLDOVEANU, Aurel, Conservarea preventivă a bunurilor culturale, Ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2010. RIEGL, Alois, Cultul modern al monumentelor, București, INPRESS, 1999. ***Caietele restaurării, Ed. ACS, București, 2013- 2017.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- În studiile de caz și lucrările realizate se fac raportări la principiile restaurării științifice și la metodologia avizată.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Examen oral	80%
	Activitate la curs	Verificarea prezenței și a implicării în activitățile de la curs	10%
10.5 Seminar/laborator	Activitate la seminar	Verificarea prezenței, a implicării în activitățile de seminar și a calității lucrărilor de seminar realizate pe parcursul semestrului	10%
10.6 Standard minim de performanță			
• Cunoașterea principalelor concepte și principii ale restaurării.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:

04.04.2025

Semnătura titularului de curs

Nemes, Olimia

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

17.04.2025

Semnătura directorului de departament

Dr. Anghel

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".